

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

e-post: ku.remissvar@regeringskansliet.se

Riksantikvarieämbetets rapport om Farokonventionen (dnr Ku2014/591/KA)

Länsstyrelsen i Västra Götalands län yttrar sig över Riksantikvarieämbetets (RAÄ) rapport om Farokonventionen – Europarådets ramkonvention om kulturarvets samhälleliga värde.

Sammanfattning och övergripande synpunkter

Sammantaget anser Länsstyrelsen att RAÄ:s rapport är väl geometrad och ger en god bild av såväl positiva konsekvenser som utmaningar vilka skulle följa av en svensk anslutning till Farokonventionen.

Länsstyrelsen tillstyrker RAÄ:s rekommendation att Sverige ska ratificera Farokonventionen.

Länsstyrelsens övriga synpunkter

Länsstyrelsen instämmer i RAÄ:s bedömning att svensk offentlig kulturmiljöförvaltning redan arbetar med delar av innehållet i konventionen, t.ex. när det gäller en hållbar samhällsutveckling. Detta bör underlätta en svensk anslutning. Länsstyrelsen anser dock att en anslutning bör åtföljas av ett övergripande strategiskt program i vilket även ingår uppföljning av konventionens effekter på kulturmiljöarbetet.

En viktig utgångspunkt för Farokonventionen är att sätta människan i centrum och tillerkänna varje individ rätten att få vara med och uttolka vad kulturarvet kan vara. Ett sådant förhållningssätt kommer att ställa andra krav än idag på det offentliga kulturmiljöarbetet och dess utövare oavsett om de arbetar på nationell, regional eller lokal nivå. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att resurser avsätts för att kunna utveckla och erbjuda den kompetens som kommer att krävas.

När det gäller konventionens betydelse som en resurs för en socialt hållbar utveckling vill Länsstyrelsen ge särskilt stöd åt RAÄ:s tveksamhet inför vad som kan bli följden om ett värderat och skyddat kulturarv ersätts av ett mer tillfälligt samhällsanpassat kulturarv. Detsamma gäller konventionens starka fokus på betydelsen av ”här och nu” och vad som kan hända med det historiska perspektivet som en följd av detta. Likaså vill vi fästa uppmärksamhet på den ensidiga fokuseringen på ”the common heritage of Europe”, något

som i en tid präglad av globalisering och omfattande flyktingströmmar från andra delar av världen är för snävt.

Konventionen betonar även kulturarvet som en resurs för en ekonomiskt hållbar utveckling, något Länsstyrelsen stödjer under förutsättning att kulturarvets värden beaktas. De faror och risker som rapporten beskriver fordrar ständig vaksamhet och blir därför, om konventionen ratificeras, en stående utmaning för svensk offentlig kulturmiljöförvaltning.

”Heritage Communities” är benämningen på en ny samverkansmodell som förs fram i konventionen. Här ska expertsamhället möta andra delar av samhället för att gemensamt dryfta kulturarvsrelaterade frågor. Kulturarvsexper-ten ska inte längre kunna åberopa tolkningsföretråde utan måste vara beredd att jämkä sin uppfattning i förhållande till andras. Länsstyrelsen vill understryka att det är viktigt att betona att olika grupper kommer till tals och inte utesluts från möjligheten att samverka.

Detta yttrande har beslutats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze, efter föredragning av bitr. länsantikvarien Lars Jacobzon. I den slutliga handläggningen har även deltagit länsantikvarien Karolina von Mentzer.

Lisbeth Schultze

Lars Jacobzon

Detta yttrande har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.